Trenbidea gurutzatzea

Trenbide-inguruneetako segurtasunari buruzko GAZTEENTZAKO gida

AGENCIA ESTATAL DE SEGURIDAD FERROVIARIA

AÑO EUROPEO DEL FERROCARRIL 2021

EDUKIEN TAULA

Gidaren helburua 3

Hasteko, zenbait definizio 4

Baimendu gabeko trenbide-inguruneak 6

Trenei eta haiek segurtasunarekin duten harremanari buruzko datu interesgarriak . 7

Gazteentzako arriskuak 10

Trenbide-inguruneetan seguru egoteko gakoak 12

Irakasleentzako orientazio pedagogikoak 16

GIDAREN HELBURUA

Trena garraiobide bizkor eta ekologiko bat da. Ia edonora eta erosotasun osoz joan gaitezke trenez. Hala ere, kontuan hartu behar da trenen eta tren-geltokien inguruan arriskuak daudela. Hori dela eta, funtsezkoa da tren-geltokietan eta beste trenbide-ingurune batzuetan gaudenean arrisku horiek hautematea eta segurtasunez nola jokatu jakitea.

Gida honekin, Trenbide Segurtasuneko Estatu Agentziak eragin positiboa izan nahi du herritarren portaeretan eta ohituretan; alegia, portaera arriskutsuak saihestu nahi dira, eta trenbide-inguruneetan seguru nola egon ezagutarazi.

Hortaz, trenbide-inguruneetan gazteek izan ditzaketen istripuez ohartaraztea eta haiek murriztea da haren helburu nagusia. Zehazki, gidak segurtasunarekin erlazionatutako jardunbide egokiak zabaldu nahi ditu trenbide-inguruneetan ibili ohi diren gazteen artean; adibidez, trenbide-pasaguneak eta nasen arteko gurutzaguneak egoki erabiltzea, tren-geltokietako nasetan behar bezala jokatzea, etab.

HASTEKO, ZENBAIT DEFINIZIO

NASA

Tren-geltokietan, trenbidean zehar dagoen espaloia, zabal samarra; bidaiariak trenean sartzeko eta trenetik irteteko altuera egokia du, baita maletak eta gauzak kargatzeko eta deskargatzeko ere. Segurtasun-eremua lerro batek mugatu ohi du; normalean, horia da lerroa.

KATENARIA

Trenbidearen gainean esekitako kable-multzoa; tren elektrikoak elektrizitatez hornitzen ditu.

NASEN ARTEKO GURUTZAGUNEA

Trenaren eta tren-geltoki eta geralekuetan berariaz oinezkoak nasetara iristeko dauden ibilbideen artean dagoen maila bereko elkargunea.

TRENBIDE-PASAGUNEA

Trenbideen eta errepide edo bidearen arteko gurutzagunea; seinaleztatuta egon ohi da, eta, batzuetan, langek eta beste segurtasun-elementu batzuek babesten dute (adibidez, argiak eta soinua).

AZPIKO PASABIDEA

Trenbidea seguru gurutzatzeko tunela edo korridorea. Nasan egoten da. Normalean, kartel testudun bat, irudi bat eta beheranzko gezi bat dituen seinale batez adierazita egoten da.

GAINEKO PASABIDEA

Trenbidea seguru gurutzatzeko pasagunea edo zubia. Nasan egoten da. Normalean, kartel testudun bat, irudi bat eta goranzko gezi bat dituen seinale batez adierazita egoten da.

TRENBIDEA

Trena ibiltzeko den bi erraileko bidea. *Trabes* izeneko pieza batzuen gainean bermatzen dira errailak, eta, haiei esker, elkarrengandik distantzia berera jar daitezke. Trabesak, aldiz, harrizko oinarri baten gainean kokatzen dira, *balasto* izenekoa, eta, hari esker, multzoaren zama banatzen da, eta ura iragazi.

BAIMENDU GABEKO TRENBIDE-INGURUNEAK

2010 eta 2017 artean, Espainian, 114 pertsona hil ziren baimendu gabeko lekuetan gertatutako istripuetan.

Trenbide-inguruneetan baimenik gabe sartzen direnek arrazoi hauengatik sartu ohi dira: bidezidor bat hartzeko;1 argazkiak ateratzeko; txartela ordaindu behar ez izateko;1 eta ekintza bandalikoak egiteko (besteak beste, lapurtzea, graffitiak edo pintadak egitea, eta eserleku, hesi, seinale eta bestelakoei kalte egitea edo haiek apurtzea).

Baimendu gabeko tokietan sartzeak ondorio tragikoak ditu batzuetan. Gainera, legeak zigortu egiten du baimendu gabeko trenbide-inguruneetan sartzea. **Jendeak ezin du ibili trenbidean, eta baimendu gabeko toki batetik hura zeharkatzea arriskutsua eta legez kanpokoa da, eta zigorgarria ere bai (7.500 eurora artekoa izan daiteke isuna).**

MULTAS
de hasta
7.500€

DATU INTERESGARRIAK

Abiadura handiko tren batzuek **322 tona** inguru pisatzen dute; hau da, **260 automobil** inguruk adina.

Nasaren edo trenbidearen ondoan bagaude eta **tren batek jotzen bagaitu, agian hilko gara.**

Trenak asko pisatzen duenez, ezin du bizkor geratu trenbidean pertsona edo oztoporen bat badago.

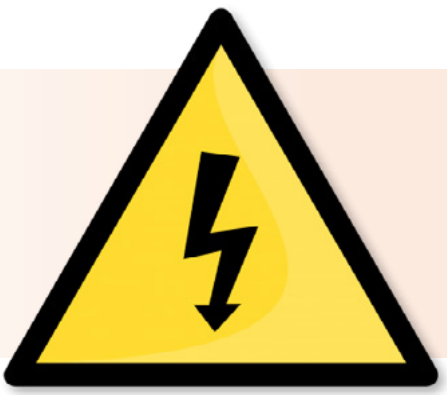

160 km/h-ko abiaduran doan tren batek **1.000 metro** ere behar ditu erabat gelditzeko; hau da, **10 futbol-zelai adinako distantzia**.

DATU INTERESGARRIAK

Tren batzuek 8.800 kW-eko **potentzia** dute; **hau da, 120 automobilek adinakoa**.

Katenariaren bidez, **elektrizitatez hornitzen dira** trenak. Korronte hori ez da inoiz itzaltzen, eta **potentzia hilgarria** du.

Abiadura handiko tren batzuk **300 km/h-ra** ere iristen dira.

Nahiz eta tren-gidariak gu ikusi eta galgari eragin, **hainbesteko distantzia behar du erabat gelditzeko, ezen trenak harrapatu egingo baikintuzke. Ez da automobil bat.**

Trenek potentzia handia dutenez, **oso abiadura handiak** har ditzakete.

Ez da zertan katenaria ukitu elektrokutatzeko; nahikoa da harengandik hurbil egotea hiltzeko edo zauri larriak jasateko arriskuan egoteko.

Abiadura handian doazen trenek **xurgatze-efektua eragin dezakete**, eta hutsa sortu, eta horrek trenaren azpira eraman zaitzake.

Arrisku-egoeretan, **ez dago erreakzio-denborarik.**

GAZTEENTZAKO **ARRISKUAK**

13 eta 25 urte artean, nerabe eta gazteek aldaketa handiak izaten dituzte, ez bakarrik biologikoak, baita sozialak ere.

Batzuetan, nerabe eta gazteek kideen presioa sentitzen dute egin nahi ez dituzten edo arriskutsuak diren gauzak egiteko. **Normala da sentsazio berriak bizi nahi izatea, baina arriskuez kontziente izan behar dugu, eta ez diogu amore eman behar lagun taldearen edo bestelakoen presioari.**

Zenbat eta bizitza sozial handiagoa izan, orduan eta gertuago izango ditugu **alkohola eta drogak**. Hala ere, substantzia horiek **arriskuaren pertzepzioa aldatzen digute, eta erantzuteko gaitasuna murrizten**.

Batzuetan, baliteke nerabe eta gazteek arrisku-egoera gutxiago bizi izatea eta, ondorioz, zailtasun handiagoak izatea arriskuei aurrea hartzeko edo haien aurrean erreakzionatzeko, edo hain ondo ez jakitea halako egoeretan nola jokatu.

Beste arrisku-faktore bat distrakzioak dira: telefono mugikorrari begira egotea, **musika** entzuten joatea, **sare sozialei** begira egotea, **telesailak** ikustea, **autoargazkiak** ateratzea, etab.

Trenbide-inguruneetan badaude arrisku batzuk, adina edozein dela ere. **13 eta 25 urte artean** badituzu, kontuan izan tren-geltokiekin eta haien inguruko tokiekin erlazionatutako gomendio hauek:

- Tren-geltokietan eta haien inguruko tokietan, **gaineko eta azpiko pasabideak eta trenbide-pasaguneak daude trenbidea seguru zeharkatzeko**.
- Beste pasabiderik ez badago eta trenbidearen gainean **pasabide baimendu bat badago, gelditu, begiratu bi aldeetara, entzun arretaz eta gurutzatu segurua denean**.
- Trenbide-pasaguneetan, **egin kasu seinale fisikoei, argi-seinaleei eta seinale akustikoei**.
- Ondo pasatzean eta parranda egitean, ez ahaztu segurtasuna. Trenbideen ingurua ez da horretarako tokirik egokiena; arriskuak daude, eta, askotan, oso ondorio txarrak dituzte.

TRENBIDE-INGURUNEETAN SEGURU EGOTEKO GAKOAK

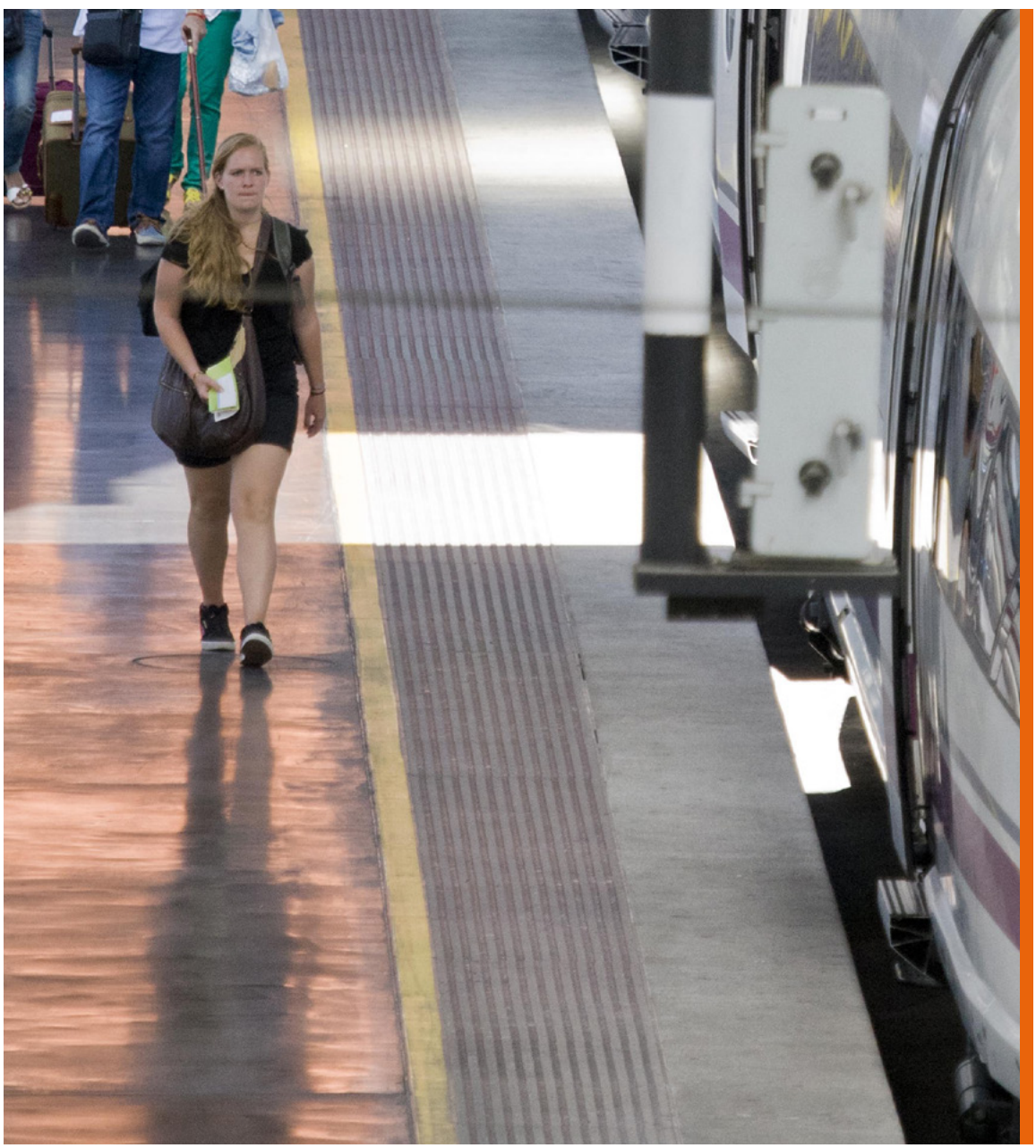
Kontuz ibili nasaren eta trenaren arteko hutsunearekin; erraza da estropezu egitea eta oina sartzea. Trenean errazago sartzeko, heldulekuak daude ateetan. **Sartu lasai; ez da korrika egin beharrik.**

Adi **ateak ixteko argi-seinaleari eta seinale akustikoari**. Pizten denean edo soinua egiten duenean, ez igo trenera edo ez jaitsi trenetik. **Itxaron eta hartu hurrengoa**.

Gelditu nasako lerro horiaren edo segurtasun-lerroaren atzean trena erabat gelditu arte. Nasaren ertzetik hurbil bazaude, **agian trenak jo edo xurgatu egingo zaitu.**

Zerbait trenbidera erortzen bazaizu, ez saiatu inoiz hura berreskuratzen, nahiz eta oso baliotsua izan. Oso arriskutsua da. **Eskatu beti laguntza tren-geltokiko langileei.**

TRENBIDE-INGURUNEETAN SEGURU EGOTEKO GAKOAK

Tren-geltokietan eta beste trenbide-ingurune batzuetan, ibili beti oinez; **ez joan inoiz korrika.** Toki horietan arriskuak daude, eta baliteke erortzea edo norbait erorraraztea.

Tren-geltokietan, **ez eraman jantzita aurikularrak, edo jaitsi bolumena**, eta, ahal dela, **ez erabili gailu elektronikorik.** Horrela, adi egongo zara, eta informazio- eta ohartarazpen-mezuak entzun ahal izango dituzu. Hori are garrantzitsuagoa da trenbidea zeharkatu behar duzunean, **ezinbestekoa baita trena entzutea.**

Ez atera inoiz autoargazkirik nasaren ertzean; oso arriskutsua da.

Ez hartu bidezidorrik. **Arriskutsua da trenbidea gurutzatzea**.

Edozein noranzkotik, edozein trenbidetatik eta edozein unetan etor daitezke trenak.

Nasen **arteko gurutzaguneetan eta trenbide-pasaguneetan: gelditu, begiratu bi aldeetara, entzun eta pentsatu segurua ote den gurutzatzea.**

Trenak ez dira beti ordu berean pasatzen. Programatuta ez badaude ere igaro daitezke. Hori dela eta, garrantzitsua da arriskurik ez dagoen tokietan egotea. **Kontuz ibili.**

IRAKASLEENTZAKO ORIENTAZIO PEDAGOGIKOAK

Helburu nagusia da ikasleen partaidetza aktiboa eta hausnarketa sustatzea trenen inguruko segurtasun-kontuei buruz, **arrisku-egoeretan erabaki seguruak** hartzen ikas dezaten.

Irakasleak trenak dauden inguruneetan benetako zer arrisku dauden erakutsiko die ikasleei, eta seguru nola egon hausnartuko dute.

Gida irakurri ondoren, hau proposatzen da:

1. Segurtasunaz hitz egiteko testuinguru bat sortzea; trenbide-azpiegiturari eta segurtasunari buruzko oinarrizko kontzeptuak azaltzea. Orobat, ikasleek trenak dauden tokietako segurtasunari buruz zer jarrera duten jakin nahi da.
2. Ikasleek portaera arriskutsuen inguruan hausnartzea.
3. Gai hauei buruzko alderdiak azaltzea: trenen arriskuzehatzak; trenak dauden inguruneetako portaera arriskutsuak; zenbait tokitara baimenik gabe sartzearen ondorioak; taldearen presioaren eragina; eta portaera seguruak. Trenbide-segurtasunarekin erlazionatutako edukiak sar litezke curriculumeko jardueretan: natur zientziak, matematika, hizkuntza eta literatura, gizarte-zientziak eta arte-hezkuntza.

Eskerrik asko laguntzeagatik!

Gida honetan erabili diren irudiak ADIFek, AESFek, Espainiako Trenbideen Fundazioak eta Renfek lagatakoak dira, edo Creative Commons lizentzia batekin edo gehiagorekin irudi-bankuetan erositakoak.

GELDITU,
BEGIRATU,
ENTZUN,
BIZI!

Trenbidea
gurutzatzea

Diseinua: www.uvebrand.com

NIPO: 796-21-007-1 Edita: © Ministerio de Transportes, Movilidad y Agenda Urbana - Secretaría General Técnica

Lantalde teknikoa:
Secretaría Técnica:
FUNDACIÓN DE LOS FERROCARRILES ESPAÑOLES

AESF AGENCIA ESTATAL DE SEGURIDAD FERROVIARIA